

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8C/8/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8819205705
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2021:8819205705.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v spore žalobcov: 1/ A. E., P. XX.XX.XXXX, Y. Z. XXXX/XX, E., 2/ D. E., P. XX.XX.XXXX, Y. Z. XXXX/XX, E., zastúpených: JUDr. Marián Alušic, advokát, Bieloruská 7, Bratislava, proti žalovaným: 1/ UNIMONT-VMS, s.r.o., M.R. Štefánika 2630/214, Vranov nad Topľou, IČO: 36 478 067, zast.: Advokátska kancelária-JUDr. Stanislav Kaščák, s.r.o., Ulica 1. mája 1246, Vranov nad Topľou, 2/ Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., Dostojevského rad 4, Bratislava, IČO: 00 151 700, 3/ M.. E. C., P. X.X.XXXX, Y. Z. XXX, zast.: AK NOVIKMEC s.r.o., Rázusova 125, Vranov nad Topľou, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, t a k t o

rozhodol:

I. Konanie v časti o zaplatenie sumy 250,- eur žalobcovi v 1. rade a sumy 250,- eur žalobcovi v 2. rade zastavuje.

II. Žalovaní v 1., 2. a 3. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi v 1. rade sumu 20.000,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných žalovaných.

III. Žalovaní v 1., 2. a 3. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi v 2. rade sumu 10.000,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných žalovaných.

IV. V prevyšujúcej časti žalobu žalobcov z a m i e t a .

V. Žalovaní v 1., 2. a 3. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcom 1,2 trovy konania vo výške 100% s tým, že o výške trov konania rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia sa žalobou pôvodne podanou voči žalovaným 1,2 domáhali zaplatenia sumy 100 250,- eur každému z nich s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného. V žalobe uviedli, že žalobca 1 je pozostalý manžel a žalobca 2 syn alebojej D. E., P. XX.XX.XXXX, zomrelej XX.XX.XXXX. Ich aktívna vecná legitímácia je daná ust. § 11, 13, 15 a 420 OZ v platnom znení. Žalovaný 1 vyslal dňa XX.XX.XXXX zamestnanca M.. E. C. na pridelenom vozidle značky Z. D., T. (podľa trestného rozsudku J.-XXXCB, podľa žalobcov správne J.-XXXCB), vo vlastníctve žalovaného 1 na pracovnú (služobnú) cestu, ktorú vykonával na účet a v mene žalovaného . E. C. spôsobil v uvedený deň asi o XX:XX hod. v meste J. P. X. dopravnú nehodu, pri ktorej utrpeli zranenia D. E., D. E., A. E. N. D. E.. D. E. na následky zranení dňa XX.XX.XXXX zomrela. E. C. bol rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou, č.k.12T/15/2017 zo dňa 5.10.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove, č.k.5To/24/2018 zo dňa 12.12.2018 uznaný vinným a odsúdeným.

Je preto nesporné, že v mene a na účet žalovaného 1 vykonával v zamestnaneckom pomere činnosť M. E. C., ktorý spôsobil škody poškodeným. Okrem škôd uplatnených v adhéznom trestnom konaní vznikli žalobcom 1 a 2 aj ďalšie škody, ktoré neboli uhradené. Žalovaný 1 mal vozidlo povinne zmluvne poistené u žalovaného 2. Škody podľa adhézneho konania žalovaná 2 uhradila. Škodová udalosť bola u žalovanej 2 vedená pod číslom XXXXXXXXXX. Toto nie je sporné. Žalobcovia dňa 15.07.2019 zaplatili právnomu zástupcovi v trestnom konaní G. D. Š. jeho odmenu podľa faktúry č.XXXXXXXX vo výške 500,00 Eur. Žalobcovia podľa ust. § 11 OZ v platnom znení majú právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, rodinného života, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Podľa ust. § 13 ods.1 OZ v platnom znení má fyzická osoba právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo..... a aby jej bolo dané primerané zadostučinenie. Podľa ust. § 13 ods.2 OZ v platnom znení platí, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Je nesporné, že zásah do osobnostných práv žalobcov 1 a 2 (do ich práva na súkromný a rodinný život) bol spôsobený v dôsledku dopravnej nehody, ktorú zaviniel M.E. C., zamestnanec žalovaného 1, ktorý bol priamym porušovateľom právnych povinností uložených mu zákonom a v dôsledku porušenia týchto povinností zasiahol do osobnostných práv žalobcov 1 a 2. Vzhľadom však k tomu, že k zásahu do osobnostných práv žalobcov došlo pri prevádzke vozidla, popri žalovanom 1 sa nemôže zodpovednosti za nemajetkovú ujmu zbaviť ani žalovaný 2, u ktorého bolo motorové vozidlo zmluvne poistené. Ustanovenie § 4 ods. 2 písm. a) zákona č.381/2001 Z.z. o PZP treba vyložiť tak, že poistenie zodpovednosti kryje (za splnenia ostatných podmienok v ods. 4) aj nároky pozostalých na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 OZ a pozostali ako poškodení môžu tieto nároky v zmysle § 15 ods. 1 citovaného zákona uplatniť priamo proti poisťovateľovi, a to rovnako ako všetky ostatné nároky na náhradu škody. M. E. C. sa žalobcom 1 a 2 dodnes nijako neospravedlnil, len na trestnom hlavnom pojednávaní účelovo svoj skutok oľutoval. Škodu uhradil len svojmu zamestnávateľovi, žalovanému 1. Stratou blízkej osoby, manželky a matky žalobcov 1 a 2 došlo k takej ujme, ktorá sa síce nedá vyjadriť v peniazoch, avšak tie môžu aspoň čiastočne zmierniť následky. Manžel prežil s nebohcou manželkou plnohodnotný rodinný život, boli si navzájom jedinými životnými partnermi. Po viacročnom bezdetnom manželstve sa rozhodli adoptovať si dieťa, D., ktorý prišiel do ich rodiny ako 2,5 ročný. Nebohá nahradila jeho biologickú matku, ktorú nepozná. Svojim životom sa ako rodina zomkli, žili svoj život, v ktorom boli oni traja, záhradka, kino, prechádzky prírodou a v meste a iné aktivity. Ešte k väčšiemu zomknutiu došlo, keď manželovi (žalobcovi 1 amputovali ľavú nohu nad kolenom). Ako chlapi, manžel s amputovanou nohou a syn, boli v ženských činnostiach plne odkázaní na starostlivosť manželky a matky. Toto puto a tento rodinný život smrťou manželky a matky bolo zničené. Po smrti manželky a matky mali depresívne stavy, hoci zomrela v lete, prestali obrábať svoje potešenie, záhradku na I. M. J. E., ktorá bola dva roky neobrobená, zarastená burinou. Podľa § 420 ods.2 OZ je škoda spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou (žalovaný 1), keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú, ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá. Žalovaný 1 mal zodpovednosť pri prevádzke motorových vozidiel povinne zmluvne poistenú u žalovaného 2. Pasívna vecná legitímácia žalovaného 2 v tomto spore je daná podľa ust. § 1 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. a z rozsudku Súdneho dvora sp. zn. C - 22/12 zo dňa 24.10.2013, v ktorom Súdny dvor Európskej únie riešil otázku zodpovednosti poisťovne za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. S poukazom na citovaný rozsudok Súdneho dvora EÚ majú zato, že týmto rozsudkom bol prekonaný skorší názor Najvyššieho súdu SR vyslovený v konaní sp. zn. 4Cdo/168/2009, ako aj v rozsudku sp. zn. 3Cdo/301/2012 zo dňa 31.03.2016. Žalobcovia poukázali tiež na právny názor Ústavného súdu SR, vyslovený v uznesení č. k. I. ÚS 474/2016-17 zo dňa 17.08.2016, kde ústavný súd v odôvodnení rozhodnutia poukázal na predchádzajúce rozhodnutie sp. zn. III. ÚS 646/2015 z 16.12.2015, a z ktorých vyplýva, že aj vnútroštátne právo SR prostredníctvom konkrétnych ustanovení Občianskeho zákonníka § 11 a § 13 umožňuje blízkyim osobám obetí usmrtených pri dopravných nehodách priznať náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má byť krytá z povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, pričom u nás takým zákonom je zák.č. 381/2001 Z.z.. Poukázali tiež na znenie Smernice rady č. 72/166/EHS; č. 90/232/EHS a č. 2000/26/ES, podľa ktorých členské štáty sú povinné prijať všetky primerané opatrenia zabezpečujúce, aby zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel bola pokrytá poistením s cieľom ochrany poistených strán a potencionálnych obetí nehôd a aby akékoľvek škody a ujmy v oblasti povinného poistenia nezostali neuhradené. Súd pri priznaní výšky nemajetkovej ujmy vychádza z vlastnej úvahy. Dôležitá je

a) závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a

b) okolnosti, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby.

Ku ad a) žalobcovia uviedli, že manželia s adoptovaným synom žili pokojný, vyvážený, uspokojivý rodinný život. Nebohá D. pochádzala z východného Slovenska z obce B. a práve išli na návštevu švagrovcov a kmotrovcov do D.. Jej rodičia „našťastie“ už nežili, lebo by to pre nich bolo hrozné, dožiť sa smrti vlastného dieťaťa. Pozostalý manžel má amputovanú ľavú nohu nad kolenom. Manželka mu v jeho trápení a chorobe pomáhala aspoň s tzv. „ženskými prácami“ v domácnosti, ale neraz aj pri vstávaní a obliekaní, či inej sebaobsluže. Dá sa povedať, že boli na seba citovo aj inak veľmi naviazaní a s pomocou bol pozostalý manžel na nebohú viazaný. Teraz mu musí pomáhať syn, avšak ak by si vo veku XX rokov založil vlastnú rodinu, mohla by nastať komplikácia. Po smrti sa obaja ťažko zmierovali so stratou manželky a matky, ktorá syna vychovala namiesto biologickej matky. Prežívali depresívne stavy, aj keď neliečené, nakoľko sa jedná o jednoduchých mužov, ktorí návštevu psychiatra považujú za niečo ponižujúce.

Ku ad b) uviedli, že okolnosti, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcov boli zbytočné. Vodič M.. E. C., vedeniu prideleného motorového vozidla nevenoval dostatočnú pozornosť. Možno telefonoval, sms-koval, nevedia to preukázať, ale určite nepozeral pred seba na cestu. Na prekážku v podobe vozidla poškodeného D. E., ktorý sa zaradil správne k stredovej čiare pri plánovanom odbočení doľava a rovnomerne spomaľoval, aby dal prednosť oproti idúcim vozidlám, nereagoval a narazil do neho, hoci na obídienie mal voľný celý pravý jazdný pruh. Cesta bola široká, štvorprúdová. Teda z nepozornosti a nebanlivosti spôsobil smrťou blízkej osoby druhému takú ujmu, ktorú treba posudzovať pri určovaní a voľnej úvahe súdu prísnejšie. Navyiac sa dodnes žalobcom nijako neospravedlnil.

2. Následne žalobca doplnil žalobu, okruh žalovaných doplnil o žalovaného M.. E. C., P. X.X.XXXX, bytom Z. Č.. XXX. Žiadal žalovaných 1-3 zaviazat' na zaplatenie sumy 100.250,- eur pre každého zo žalobcov.

3. Uznesením č.k. 8C/8/2019-25 zo dňa 11.2.2020 súd pripustil, aby do konania na strane žalovaných ako ďalší subjekt pristúpil M.. E. C., P. X.X.XXXX, Y. Z. XXX.

4. Žalovaní so žalobou nesúhlasili.

5. Žalovaný v 1. rade v písomnom vyjadrení uviedol, že v rozhodnom čase (kedy vznikla škoda žalobcom) mal uzavretú platnú poisťovnú zmluvu s poisťovňou Allianz Slovenská poisťovňa, a.s., ktorá je v tomto konaní tiež žalovaná. Z toho dôvodu žalovaný 1 oznámil, že sa stotožňuje so všetkými vyjadreniami žalovaného 2 a tieto si v plnom rozsahu osvojuje tak, aby netvoril prekážku pre žalovaného 2 uplatňovať v konaní svoje postoje a návrhy. Žalovaný 1 nemá vedomosť o žiadnych lekárskech vyšetreniach ani stave zdravia žalobcov, ani nemá žiaden prehľad o ich zdravotnej dokumentácii, ani o ich duševnom stave.

6. Z písomného vyjadrenia žalovaného v 2. rade vyplýva, že v zmysle ustanovenia § 131 Civilného sporového poriadku je žaloba procesný úkon, ktorým sa uplatňuje právo na súdnu ochranu ohrozeného alebo porušeného práva. V žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán a pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh. Žalobca pripojí k žalobe dôkazy, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť (§132 Civilného sporového poriadku). V zmysle ustanovenia §153 ods.1 Civilného sporového poriadku strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania (ods.2). Vychádzajúc z vyššie uvedeného je zrejmé, že žalobcovia boli povinní svoje tvrdenia v žalobe aj preukázať, avšak nepredložili žiaden dôkaz preukazujúci:

- ich aktívnu legitímáciu pre konanie
- pasívnu legitímáciu žalovaných pre konanie
- základ nároku
- výšku nároku

a preto nie je možné žalobe vyhovieť, na mieste je túto zamietnuť a priznať žalovanému v 2. rade proti žalobcom právo na náhradu trov konania. Keďže žalobcovia nekonali starostlivo a neuplatnili prostriedky procesného útoku riadne a včas žiadal žalovaný, aby na prípadné neskôr predložené

prostriedky procesného útoku v zmysle ustanovenia §153 ods.2 Civilného sporového poriadku nebolo prihladené. Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. pre absenciu dôkazov sa nemôže riadne a s patričnou argumentáciou vo veci vyjadriť a môže tak urobiť len v takom rozsahu, ako mu to doručená žaloba umožňuje. Vzhľadom na predmet konania, žalovaný v 2. rade poukázal nato, že t. č. neexistuje rozhodnutie Veľkého senátu NS SR, ktorým by bola definitívne ustálená pasívna legitímácia poisťovateľa vo vzťahu ku nemajetkovej ujme, vzhľadom k tomu, že slovenská právna úprava dôsledne rozlišuje medzi škodou podľa § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) a nemajetkovou ujmom podľa §11 a nasl. Občianskeho zákonníka, tak z hľadiska odškodniteľnosti ujmy poisťovateľom, by toto mala rešpektovať aj súdna prax dovtedy, kým sa nezmení rozsah existujúceho zákonného poistenia, do ktorého by sa *expressis verbis* zahrnula aj náhrada nemajetkovej ujmy. Z ustanovenia §4 ods.2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, vyplýva že toto ustanovenie nepokrýva uvedený druh nemajetkovej ujmy, ale kryje iba škodu na zdraví, pričom škoda na zdraví a nemajetková ujma je v Občianskom zákonníku odlišená (porovnaj ustanovenie §11, § 13 ods.2 a §16 Občianskeho zákonníka na jednej strane a ustanovenie §444 a nasl. Občianskeho zákonníka na druhej strane). Uplatnenie nároku v zmysle ustanovenia §13 Občianskeho zákonníka ani logicky ani systematicky nespadá pod úpravu náhrady škody, ale len pod právne prostriedky na ochranu práv na ochranu osobnosti a v tomto prípade právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch predstavuje peňažnú satisfakciu, nie náhradu škody. Základným znakom je aj to, že predpokladaná ujma sa nedá nijako preukázať a účelom práva je vyvážiť či zmierniť nemajetkovú ujmu peňažnou formou, čím sa síce približuje reparačnej funkcii, aká je pri náhrade škody, avšak vychádza z iných predpokladov a preto nie je možné tento nárok stotožniť s nárokom na náhradu škody. Právny poriadok EÚ nerieši otázku náhrady nemajetkovej ujmy pozostalých po obeti dopravnej nehody a ani ju riešiť nemôže, pretože táto problematika spadá v zmysle zakladateľských dokumentov EÚ do právomoci národného štátu. Predmetné rozhodnutie Súdneho dvora, na ktoré poukazujú žalobcovia, podáva interpretáciu niektorých ustanovení práva Európskych spoločenstiev a je relevantné pre posúdenie otázky kto a v akom rozsahu zodpovedá za náhradu nemajetkovej ujmy v prípadoch náhrady nemajetkovej ujmy pozostalých po obetiach dopravných nehôd, pričom v žiadnom z článkov tohto rozhodnutia sa nezaoberal výkladom vnútroštátneho práva a ani v ňom nekonštatoval, že nemajetková ujma je krytá vnútroštátnym právom, len uviedol že by mala byť krytá. Súdny dvor Európskej únie vo veci Hassová K. c/a Petrík R., Holingová B., C 22/12, rozhodnutím z 24.10.2013 odpovedal tak, že: „Článok 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS, článok 1 ods. 1 a 2 smernice Rady 84/5/EHS a článok 1 prvý odsek smernice Rady 90/232/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej“. Navyše smernica ako sekundárny prameň európskeho práva zaväzuje len štát, nie jednotlivca a je povinnosťou štátu zosúladiť vnútroštátne právo so smernicou. Smernice Rady nie sú všeobecne záväznými právnymi predpismi a ich záväznosť je daná v rámci rozhodnutí Súdneho dvora Európskych spoločenstiev výlučne vo vzťahu k nepriamej záväznosti, ktorá tvorí interpretačný rámec, avšak nesmie byť v rozpore s vnútroštátnym právom. Povinnosť poskytnúť primerané zadosťučinenie podľa ustanovenia §13 Občianskeho zákonníka je sankciou osobne spätou s osobou, ktorá sa neoprávneného zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby dopustila, pričom táto osoba nie je totožná so žalovaným v 2. rade, ktorý nijako nezasiahol do osobnostných práv žalobcov. Z ustanovenia § 2 predmetného zákona č.381/2001 Z.z. je zrejmé, že "poškodeným je ten, kto utrpel prevádzkou motorového vozidla škodu a má nárok na náhradu škody - teda nie ten, komu bolo zasiahnuté do osobnostných práv a má prípadne nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Obdobne aj v ustanovení § 2 písm. i) zákona o PZP sa poistnou udalosťou rozumie vznik povinnosti poisťovateľa alebo kancelárie nahradiť vzniknutú škodu (t.j. nie iné nároky). Už skôr citované ustanovenie §4 zákona č.381/2001 Z.z. uvádza, že poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky, ktoré sú taxatívne vymedzené v danom ustanovení. Taktiež v ods. 1 tohto ustanovenia sa výslovne uvádza, že „poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu, spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve". Zo žiadneho ustanovenia daného zákona č. 381/2001 Z. z. nevyplýva, že by rozsah poistného krytia zahŕňal aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, a tento nárok sa v celom zákone ani nespomína. Preto žalovaný v 2. rade ako poisťovateľ nie je povinný z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla hradiť prípadný nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ustanovenia § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Ak však žalobcovia majú zato, že do pojmu náhrady škody a nákladov pri usmrtení v zmysle ust. § 4 ods.

2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. možno subsumovať náhradu nemajetkovej ujmy, tak potom je na mieste posúdiť či bol nárok uplatnený v zákonom stanovenej lehote. V zmysle ust. §100 Občianskeho zákonníka sa právo premlčí ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej. Podľa ust. §106 Občianskeho zákonníka sa právo na náhradu škody premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Podľa ustanovenia § 15 zákona č.381/2001 Z.z. náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi, je povinný tento nárok preukázať. Podľa odseku 2, na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila. Z logického ako aj gramatického výkladu (a aj z odkazu v texte zákona k ust. §15 ods.2) tohto zákonného ustanovenia je bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, že premlčacia doba začne plynúť odo dňa, kedy sú splnené predpoklady §106 Občianskeho zákonníka, pričom v prípade nároku žalobcov, lehota na uplatnenie práva v čase podania žaloby márne uplynula a preto žalovaný v 2. rade vzniesol námietku premlčania nárokov. Je nepochybne zrejmé, že nevyhnutnou podmienkou pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy (§ 13 ods.2 OZ) je, že sa priznanie žiadnej inej formy morálneho zadosťučinenia nezdá s ohľadom na okolnosti prípadu postačujúcimi. Teda ide o prípad, kedy vzniknutú ujmu nemožno z nejakého dôvodu prostredníctvom žiadnej z foriem morálneho zadosťučinenia primerane zmierniť, Toto posúdenie je predmetom voľnej úvahy súdu, ktorý ale musí vychádzať jednak z jednotlivých okolností, ako aj z celkovej povahy konkrétneho prípadu. Ďalšou podmienkou je, že v dôsledku neoprávneného zásahu došlo ku zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v značnej miere alebo k zásahu do práva na ochranu osobnosti v iných prípadoch obdobnej závažnosti. Vzhľadom nato že uloženie zadosťučinenia v peniazoch plní satisfakčnú funkciu, je treba pocitovanie a prežívanie tejto nemajetkovej ujmy hodnotiť vždy objektívne, prihliadnúc ku konkrétnej situácii, za ktorej k neoprávnenému zásahu došlo (tzv. konkrétne uplatnenie objektívneho kritéria), ako i k osobe postihnutej fyzickej osoby, hlavne k jej veku a k jej postaveniu (tzv. diferencované uplatnenie objektívneho kritéria) a keďže Občiansky zákonník upravujúci inštitút ochrany osobnosti a náhrady nemajetkovej ujmy, neurčuje hranicu výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch, súd pri jej určení musí vychádzať zo zásady primeranosti a riadiť sa nielen judikatúrou v obdobných veciach, ale berúc do úvahy aj ekonomickú realitu v čase rozhodovania. Za absolútne neakceptovateľné a právne neudržateľné považuje žalovaný v 2. rade priemerný prepočet výšky uplatňovaných nárokov titulom nemajetkovej ujmy vzchádzajúc z akejsi štatistiky uvedenej na webe a to vzhľadom nato, že toto nie je argumentom svedčiacim o dôvodnosti výšky uplatňovaného nároku žalobcami. Aj keď výšku peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy súd určuje voľnou úvahou, pri jej rozhodovaní musí na uvedené prihliadať, a to z dôvodu, aby bola splnená požiadavka účinného primeraného zadosťučinenia za vzniknutú ujmu. Zároveň však súd musí prihliadať i na požiadavku nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie. Preto ak určujúcimi parametrami spravodlivého zadosťučinenia je jednak

- a) primeranosť, ktorá je rozhodujúcim kritériom priznávania odškodnenia k tomu, aby bol dosiahnutý účel kompenzácie a
- b) proporcionalita, t.j. výška peňažnej satisfakcie nesmie byť prostriedkom bezdôvodného obohatenia a pôsobiť na škodcu likvidačne, tak potom práve konajúci súd musí pristupovať k priznávaniu náhrady nemajetkovej ujmy obozretne a triezvo a nie priznať sumy, ktoré síce žalobcom lahodia, ale sú zjavne nereálne vo vzťahu k priemerným majetkovým a príjmovým pomeroch v Slovenskej republike. (rozsudok KS Trnava 26Co/724/2015 zo dňa 31.10.2017). Priznanie náhrad, ktoré niekoľkonásobne prevyšujú napríklad priemerný mesačný zárobok, nemožno v žiadnom prípade považovať za primerané zadosťučinenie za akýkoľvek zásah do práv na ochranu osobnosti. Pričom nemožno opomenúť, že náhradu nemajetkovej ujmy nemožno priznávať voči právnickým osobám podľa iných kritérií ako voči fyzickým osobám, v opačnom prípade, ak by sa teda rozlišovalo v sumách priznávaných voči fyzickým osobám a právnickým osobám podľa ich schopnosti platiť, znamenalo by to, že náhrada nemajetkovej ujmy by mala jednoznačne diskriminačný ale aj trestný charakter, keďže jej výška by sa určovala s prihliadnutím na osobu pôvodcu, čo je typický rys trestného práva. Pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je dôležitým aspektom aj to, aby jej výška odrážala všeobecne zdieľané predstavy o spravodlivosti a rešpektovala aj princíp legitímneho očakávania na strane poškodeného ale aj na strane povinného. Pri určení výšky nemajetkovej ujmy súd musí vychádzať zo zásady primeranosti a riadiť sa určitými kritériami (a to tak na strane poškodeného, ale aj zodpovedného subjektu), ako pomocné kritérium pri určení konkrétnej výšky nemajetkovej ujmy je možné použiť ustanovenia §5 a §6 zákona č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, ktorý zákon upravuje v § 5 a 6 odškodnenie, ak bola spôsobená smrť, kde poškodený má nárok na vyplatenie odškodnenia v sume 50-násobku minimálnej mzdy(čo v súdenom prípade predstavuje sumu 24 000 Eur), pričom v tomto právnom predpise je upravené aj to, že pokiaľ majú viacerí poškodení právo na

odškodnenie, rozdelí sa táto suma medzi nich. Rovnako je to i v súčasne platnom zákone č. 274/2017 Z. z. V tejto súvislosti je treba poukázať aj na ustanovenie §17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., ktoré ustanovenie upravuje limit pre výšku nemajetkovej ujmy v súvislosti s úpravou zákona tak, že výška nemajetkovej ujmy nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi. Za absolútne neakceptovateľné a právne neudržateľné považuje žalovaný v 2. rade priemerný prepočet výšky uplatňovaných nárokov titulom nemajetkovej ujmy vzchádzajúc z akejsi štatistiky uvedenej na webe a to vzhľadom nato, že toto nie je argumentom svedčiacim o dôvodnosti výšky uplatňovaného nároku žalobcami. Aj keď výšku peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy súd určuje voľnou úvahou, pri jej rozhodovaní musí na uvedené prihliadať, a to z dôvodu, aby bola splnená požiadavka účinného primeraného zadosťučinenia za vzniknutú ujmu. Zároveň však súd musí prihliadať i na požiadavku nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie. O dôvodnosti tejto argumentácie svedčí aj rozhodovacia prax súdov(aktuálne rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 13Co/424/2017 zo dňa 13.06.2019, v ktorom odvolací súd sa zhodol so súdom prvej inštancie pri použití predmetného zákona ako pomocného kritéria pri určení konkrétnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy).

6. K nároku uplatňovanému oboma žalobcami titulom náhrady trov právneho zastúpenia v trestnom konaní žalovaný v 2. rade predložil súdu dôkaz o tom, že predmetné trovy uhradil dňa XX.XX.XXXX na účet právneho zástupcu G. D. Š. a to na základe uznesenia Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn.12T/15/2017 zo dňa 06.08.2019 preto je zřejmé, že sa žalobcovia domáhajú majetkového prospechu bez právneho dôvodu, čomu nemôže byť poskytnutá súdna ochrana, preto sa žalovaný domáhal zamietnutia aj tohto nároku.

7. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcov 1,2, oboznámením sa s listinnými dôkazmi: sobášny list žalobcu 1, rodný list žalobcu 2, úmrtný list D. E., lekárska správa o zdravotnom stave žalobcu 1, písomné vyjadrenia strán sporu, spis tunajšieho súdu sp.zn. 12T/15/2017 a zistil nasledovný skutkový stav veci:

8. Zo sobášneho listu A. E., P. XX.X.XXXX vyplýva, že dňa XX.XX.XXXX uzavrel manželstvo s D. U., P. XX.X.XXXX. Podľa úmrtného listu D. E., narodená XX.X.XXXX, zomrela dňa XX.X.XXXX.

9. Rodný list D. E. potvrdzuje, že tento sa narodil dňa XX.X.XXXX a ako rodičia sú zapísaní A. E., P. XX.X.XXXX a D. E., P. XX.X.XXXX.

10. Zo spisu tunajšieho súdu sp.zn. 12T/15/2017 vyplýva, že rozsudkom zo dňa 5.10.2017 bol obžalovaný M. E. C., P. X.X.XXXX uznaný za vinného, že dňa XX.X.XXXX N. A. XX.XX hod. viedol jemu pridelené nákladné motorové vozidlo značky Z. D., T. Č. J. XXXCB, po štátnej ceste z J. P. X. smerom na E. a na priamom úseku štátnej cesty nedodrжал bezpečnú vzdialenosť za pred ním idúcim osobným motorovým vozidlom značky E. XXX W., evidenčného Č. J.-XXX N., čím porušil ustanovenie § 17 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, ktoré viedol poškodený D. E., P. X.X.XXXX, odbočujúce vľavo na ulicu L., v blízkosti predajne Citroen, smerom na obec J., motorové vozidlo vedené obžalovaným prednou časťou P. do zadnej časti motorového vozidla zn. E., ktoré následkom nárazu prešlo do protismeru, kde došlo k čelnej zrážke s protiidúcim osobným motorovým vozidlom značky L. M., T. Č. E.-XXXCV, ktoré viedol poškodený A. E., P. XX.X.XXXX, pričom pri zrážkach motorových vozidiel poškodený D. E. utrpel zlomeniny V.-XI. rebier vpravo, pneumotorax vpravo, poškodenie pečene, pravej obličky, krvácanie do brušnej dutiny a zlomeninu ľavej stehennej kosti, s dobou liečenia najmenej 8 mesiacov, v motorovom vozidle značky L., poškodený A. E. utrpel pomliaždenie brušnej steny s dobou liečenia v trvaní 14 dní, jeho spolucestujúci D. E., P. XX.X.XXXX utrpel zlomeninu tela hrudnej kosti a podvrtnutie krčnej chrbtice, s dobou liečenia v trvaní 50 dní a ďalšia spolucestujúca, poškodená D. E., P. XX.X.XXXX utrpela pomliaždenie prednej brušnej steny, pomliaždenie oboch pľúc a podvrtnutie krčnej chrbtice, pri ťažkých chorobných zmenách organizmu pre cirhózu pečene a aj v dôsledku zlyhania srdcovocievneho a dýchacieho systému, zraneniam dňa XX.X.XXXX podľa hla. Obžalovaný teda inému z nedbanlivosti spôsobil smrť a čin spáchal závažnejším spôsobom konania, inému z nedbanlivosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví a čin spáchal závažnejším spôsobom konania, tým spáchal prečin usmrtenia podľa §149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona a prečine ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona. Bol odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov a 9 mesiacov. Výkon trestu bol podmienene odložený s probačným dohľadom. Skúšobná

doba podmieneného odsúdenia s probačným dohľadom bola stanovená na 3 roky. Obžalovanému bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov po dobu 3 rokov. Obžalovanému bola uložená povinnosť zaplatiť titulom nároku na náhradu škody poškodeným: D. E. H. XX.XXX,XX T., D. E. H. X.XXX,XX T., A. E. H. X.XXX,XX eur a J. V. E. N..H., Y. sumu 19.297,81 eur. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 12.12.2018.

11. Žalobcovia v písomnom vyjadrení reagovali na námietky žalovaného v 2. rade. Uviedli, že aktívna legitímácia žalobcov je od začiatku jasná. Podľa trestného rozsudku OS Vranov nad Topľou č.k. 12T/15/2017-371 bol obž. M..E. C. uznaný vinným a bol mu uložený trest a uložená povinnosť nahradiť škodu poškodeným z iného titulu ako v tomto konaní. Žalovaný v 2.rade plnil a preto mali žalobcovia zato, že je mu známe postavenie poškodených, tu žalobcov, že to nebude sporné. Na odstránenie pochybností predložili sobášny list manželov D. N. A. E. a rodný list D. E.. Aktívna legitímácia je daná, A. E. bol manžel nebohej D. E. N. D. E. syn, teda najbližší príbuzní v zmysle ust. § 116 OZ. Pasívna legitímácia žalovaného v 2. rade je daná zákonom č.381/2001 Z.z. o PZP spôsobenej prevádzkou MV, ale najmä ustálenou judikatúrou podľa judikátu R 61/2018, v zmysle ktorého „škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto nemajetkovej ujmy je poisťovňa pasívne legitímovaná“. K premlčaniu práva žalobcovia poukázali na judikát R58/2014, podľa ktorého na dané právo je potrebné nazeráť ako na osobné právo majetkovej povahy, ktoré sa premlčí vo všeobecnej trojročnej premlčacej lehote. Právo sa mohlo uplatniť prvýkrát deň po smrti D. E., ktorá zomrela XX.XX.XXXX a premlčané by bolo uplynutím dňa XX.XX.XXXX. Žaloba bola podaná včas. Právny poriadok Slovenskej republiky neupravuje výšku nemajetkovej ujmy za smrť blízkej osoby a ponecháva túto otázku na voľnú úvahu súdu. Samozrejme štatistika uvedená v žalobnom návrhu bola len orientačná. Manželstvo nebohej D. E. bolo harmonické bez ďalšieho dokazovania. Bolo uzatvorené XX.XX.XXXX a trvalo až do jej smrti dňa XX.XX.XXXX bezmála XX rokov. Nebohá pochádzala z východného Slovenska, B. a pri nešťastnej ceste išli aj so synom a manželom navštíviť rodinu, čo robili často. Manželovi nebohej v r.XXXX amputovali časť ľavej nohy, najskôr pod kolenom, neskôr nad kolenom. Manželka mu bola veľkou oporou, o to väčšou, že je takto postihnutý. Venovali sa len jeden druhému a svojmu synovi D.. Aktivity vyvíjali na svojej záhradke za mestom. Syn D. po smrti matky riešil situáciu a stal sa oporou svojmu otcovi, zostal pri ňom. Hoci má priateľku, vlastnú rodinu si zatiaľ nezaložil, podriadil svoj osobný život otcovi. Na osobný život oboch mala táto udalosť zásadný vplyv. V tomto je tento prípad osobitný. Postihnutý manžel predpokladal doopatrovanie manželkou až do smrti, pochovať ju musel on. Syn za takejto situácie nemá veľa možností na založenie rodiny, teda došlo k zásahu do osobnostných práv obidvoch v značnej miere. Psychologickú ani psychiatrickú pomoc nevyhľadali, hoci niekoľko mesiacov pretrvávali u oboch depresívne stavy a smutno im je dodnes. Pohľad na psychologickú pomoc u väčšiny ľudí na Slovensku nie je kladný. Manžel nebohej myslel aj na smrť, aby nebol synovi na obtiaž. Ochrana práva na súkromie zahŕňa širokú ochranu intímnej sféry, vnútorného myšlienkového, či citového života človeka, jeho život v rodine, vo vzťahu k inej osobe, s ktorou je v úzkom citovom, priateľskom alebo obdobnom vzťahu. Jedná sa o základné osobnostné právo, pretože zásahy do práva na súkromie sa zväčša bezprostredne dotýkajú aj vnútornej, intímnej sféry fyzickej osoby. Ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. V prípade smrti jedného z členov rodiny môže pozostalá osoba utrpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a spoločenstva s ňou. Zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby, spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti. V prípade, ak by sa nezdalo morálne zadostučinenie postačujúce, umožňuje Občiansky zákonník priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorej účelom je vyvážiť a zmierniť nemajetkovú ujmu peňažnou formou a plní tiež satisfakčnú funkciu. Vyjadruje najmä náhradu za utrpené pocity frustrácie, šoku, stresu, smútku, straty vzťahu s blízkou osobou. Výšku náhrady určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu osobnostného práva došlo. Do týchto osobnostných práv bolo zasiahnuté hrubou nedbanlivosťou žalovaného v 3.rade. Hoci sa jednalo o širokú cestu (štvorprúdovú), nedával pozor, s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou, nepozeral pred seba na vozovku. Pre takúto fatálnu chybu a nedbanlivosť spôsobil inému zranenie a D. E. utrpela také, následkami ktorých zomrela. Ani odsúdenie vinníka, tu žalovaného v 3.rade v trestnom konaní a ani záväzok na náhradu škody v adhéznom konaní nemali spôsobilosť účinenia dostatočného morálneho zadostučinenia. Vinník sa ani nijako neospravedlnil. Obeť, D. E. ničím neprispela k vzniku nehody. Dokazovanie závažnosti vzniknutej ujmy v prípade rodiny, ktorá žila len pre seba, hoci navštevovala

príbuzných inak, ako výsluchom obetí nie je adekvátne. Nikto nevie o pocitoch druhého toľko, ako oni sami. So svojimi pocitmi sa nechodí na verejnosť. Teda väčšina ľudí nechodí. Okolnosti vzniku ujmy sú známe z trestného spisu žalovaného v 3.rade. Žalovanej poisťovni žalobcovia ponúkli mimosúdnu dohodu, ktorú poisťovňa odmietla. Z ich postoja, ako aj z písomného vyjadrenia je zjavné pridržiavanie sa prekonaných právnych názorov, ktoré sú v rozpore s novou rozhodovacou činnosťou slovenských súdov za posledných cca 6-8 rokov. Je nesporné, že v danom prípade došlo k takému trvalému zásahu do osobnostných práv žalobcov, že nepostačuje morálne zadosťučinenie, ku ktorému neprišlo, ale je nutné odškodnenie formou náhrady nemajetkovej ujmy. Síce nenahradí stratu blízkej osoby, ale aspoň čiastočne zmierni následky. Úlohou náhrady nemajetkovej ujmy je globálne odškodniť za všetky vzniknuté telesné a duševné obmedzenia, aby poškodený dostal odplatu za už vzniknutú, ale aj budúcu stratu na životnom šťastí. Z rozsudku L.-L. . Článok 3 ods. 1 smernice 72/166 a článok 1 ods. 1 a 2 druhej smernice 84/5 sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnym ustanoveniam, podľa ktorých povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel pokrýva náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá podľa vnútroštátneho práva zodpovednosti za škodu vyplýva z úmrtia blízkych rodinných príslušníkov pri dopravnej nehode, len do maximálnej výšky, ktorá je nižšia ako sumy stanovené v článku 1 ods. 2 druhej smernice 84/5. Odst.2 čl.1 druhej Smernice 84/5/EHS bol zmenený a doplnený Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11. mája 2005, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice Rady 72/166/EHS, 84/5/EHS, 88/357/EHS a 90/232/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/26/ES o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel (Ú. v. EÚ L 149, s. 14, s lehotou na prebratie stanovenou na 11. júna 2007), tak že uvedené sumy boli zvýšené v prípade ujmy na zdraví na minimálne poistné krytie 1000000 eur, ak je len jeden poškodený alebo 5000000 eur na nehodu bez ohľadu na počet poškodených a v prípade škody na majetku na minimálne poistné krytie 1000000 eur na nehodu bez ohľadu na počet poškodených. Nakoľko je tu viac poškodených, uplatnená suma predstavuje 4% z minimálneho poistného krytia, preto ju žalobcovia považujú za primeranú. Nemôže byť na škodu pozostalých obetí dopravných nehôd, že právne predpisy EÚ neboli riadne a včas implementované. Tiež nemôže byť na škodu žalobcov, že zatiaľ neexistuje rozhodnutie Veľkého senátu NS SR pre konanie poisťovne U.. Žalobcovia akceptovali námietku vysporiadania nákladov advokáta žalobcov v trestnom konaní, preto zobrali žalobný návrh za žalobcu 1.rade v rozsahu 250€ a žalobcu v 2. rade v rozsahu tiež 250€ späť. Naopak však, opierajúc sa o judikát vo veci úroku z omeškania, ktorý znie takto:

„Ústavný súd ČR, nález ÚS 2149/2017 rozhodol, že aby mohla náhrada nemajetkovej ujmy pozostalým plniť svoju funkciu, musí z nej plynúť tiež nárok na úroky z omeškania. Ústavný súd konštatoval, že náhrada nemajetkovej ujmy pozostalým bude efektívne chrániť ich základné práva len vtedy, pokiaľ im bude poskytnutá v čo najkratšej dobe po jej vzniku. Čím viac sa bude okamih poskytnutia náhrady vzdďalovať od okamihu vzniku nemajetkovej ujmy, tým viac bude poškodený pociťovať túto ujmu ako nespravodlivú. Bude zdieľať presvedčenie, že právo nie je na jeho strane. Náhrada nemajetkovej ujmy pozostalým nebude spôsobilá plniť satisfakčnú funkciu. Odopretím úrokov z omeškania sa nemajetková ujma stáva bezzubou, pretože umožňuje povinnému, aby sa úspešne, bez akejkoľvek sankcie, vyhýbal plneniu svojich povinností. Všeobecné súdy tak zásadne sťažujú vymáhateľnosť práv poškodených, namiesto toho aby tieto ich práva chránili“ rozšírili žalobcovia žalobný návrh a uplatnili si úrok z omeškania zo sumy 100.000€ pre žalobcu v 1. rade a sumy 100.000€ pre žalobcu v 2.rade v rozsahu 8% p.a. od podania žaloby, t.j. 10.08.2019 do zaplatenia. Pre prípad, ak by súd proti niektorému zo žalovaných konanie zastavil, alebo žalobu zamietol, žiadali žalobcovia , aby súd postupoval podľa § 257 CSP a výnimočne mu nepriznal náhradu trov konania, lebo tu existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Žalovaný v 3.rade bol vodič, žalovaný v 1.rade majiteľ poisteného vozidla a žalovaný v 2.rade poisťovňa povinná z PZP. Žalovaný v 1.rade prestal komunikovať, aby si žalobcovia mohli vyjasniť postavenie žalovaného v 3.rade. Žalovaný v 2.rade odmietol ponuku na mimosúdne vysporiadanie.

12. Žalobca v 1 . rade vo výpovedi uviedol, že smrť manželky je preňho veľkou ranou. Prišiel v podstate o pravú ruku života. Myslel si, že manželka bude jemu oporou, keďže v minulosti prišiel o nohu. Realita bola však iná. S manželkou žili usporiadaným spôsobom života. Mali malú záhradku, kde si pestovali zeleninu, trávili tam svoj voľný čas. Existuje veľa bežných úkonov v domácnosti, ktoré žalobca sám nezvláda urobiť, napríklad nemôže si sám niečo opraviť, obšit', takisto čo sa týka varenia a prania. Má čo robiť, aby zvládol bežný život s pohybom na jednej nohe. V čase nehody žili v spoločnej domácnosti s manželkou aj s ich synom. Manželka bola starobná dôchodkyňa, liečila sa pre zdravotné problémy s pečeňou, avšak pravidelne užívala lieky, cítila sa dobre. Aktuálne žije žalobca v spoločnej domácnosti len so synom. Obaja sa snažia podieľať na chode domácnosti.

13. Z výpovede žalobcu v 2. rade súd zistil, že jeho mamka mu veľmi chýba. Musel sa veľa vecí naučiť úplne od znova, napríklad musel sa naučiť zvládať všetky domáce práce, ktoré predtým nevykonával. Keďže otec má zdravotné problémy, on musí chodiť do obchodu na potrebné nákupy. Takisto sa musel naučiť pestovať veci v záhrade. Keď mamka žila vedela mu veľmi dobre poradiť, teraz sa nemá na koho obrátiť s takouto žiadosťou o pomoc. Autonehodu má žalobca stále pred očami, mamka mu veľmi chýba. Aktuálne žije žalobca v spoločnej domácnosti s otcom. Má síce priateľku, s ktorou by sa chcel oženiť aj založiť si rodinu, ale uvedomuje si, že otca nemôže nechať samého. Jeho súkromný život musí ísť teraz na vedľajšiu koľaj, nakoľko je veľa vecí, ktoré by otec sám nezvládol. Žalobca je zamestnaný v spoločnosti Q. J. E.. Poplatky spojené s bývaním a s chodom domácnosti uhrádzajú s otcom spoločne. Nemajú stanovené nejaké pevné pravidlá, je to rôzne, napríklad ak otec zaplatí poplatky za bývanie, za telefón, žalobca urobí nákupy do domácnosti alebo naopak. V čase nehody žil žalobca s rodičmi v spoločnej domácnosti a prispieval im finančne, snažil sa tiež rodičom pomáhať aj osobne, pomocou s nejakými prácami. Veľa vecí v ich domácnosti robila mamka a po jej smrti sa musel žalobca naučiť tieto práce zvládať. Žalobca potvrdil, že žalovaný v 3. rade sa im ani po skončení trestného konania nijako neospravedlnil, vôbec ich nekontaktoval.

14. Žalovaný v 2. rade považoval nárok žalobcov aj po ich vypočutí za nedôvodný. Zotrvával na vznesenej námietke premlčania, vrátane námietky premlčania príslušenstva pohľadávky- žalobcami požadovaného úroku z omeškania. K výpovedi žalobcov uviedol, že obsahom trestného spisu by mal byť aj list o prehliadke mŕtveho, z ktorého je zrejmé, že manželka žalobcu trpela závažným ochorením cirhózou pečene, okrem toho trpela aj ochorením diabetes 2. typu a tiež na žltacku. Žalovaný upozornil na tieto skutočnosti, pretože v konaní bol prezentovaný zdravotný stav manželky žalobcu ako kompenzovaný, ktorý jej dovoľoval zabezpečovať chod domácnosti. Na zdravotný stav nebohej je potrebné pri rozhodovaní prihliadať. Nárok žalobcu však považoval žalovaný 2 za nedôvodný v celom rozsahu a žiadal žalobu zamietnuť.

15. Právny zástupca žalovaného v 3. rade uviedol, že výpoveďou žalobcu 2 nebolo preukázané, aby smrť jeho mamy stlmila nejakým spôsobom jeho pracovné postavenie, ohrozila existenciu pracovného pomeru. Podľa názoru žalovaného žalobcovi v 2. rade nič nebráni, aby si založil rodinu aj popri opatere o otca. Potvrdila to aj výpoveď žalobcu, ktorý uviedol, že v čase keď je v práci, nikto sa o otca nestará.

16. Na pojednávaní dňa 13.8.2021 súd vyhlásil uznesenie, ktorým pripustil zmenu žaloby v nasledovnom znení : Žalovaní 1, 2 a 3 sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi v 1. rade sumu 100 000 eur, žalobcovi v 2. rade sumu 100 000 eur, každému s 8% úrokom z omeškania ročne od 10.8.2019 do zaplataenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných žalovaných. Žalobcom sa priznáva náhrada trov konania v rozsahu 100% z priznanej sumy.

17. Z lekárskej správy D.. G. J., A., zo dňa XX.XX.XXXX vyplýva, že žalobca A. E. je po amputácii ľavej nohy v roku XXXX. Jeho zdravotný stav vyžaduje pravidelné cvičenie, masáže, fyzické šetrenie ľavej dolnej končatiny, chôdza je výrazne obmedzená, možná len na kratšie vzdialenosti s protézou, bez protézy nutné 2 barly.

18. Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy SR každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

19. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka (ďalej OZ) fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

20. Podľa § 13 ods. 1,2,3 OZ fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

21. V zmysle § 420 ods. 1 OZ každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

22. Podľa § 427 ods. 1,2 OZ fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky. Rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

23. Podľa § 4 ods. 1,2 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve. Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu

a)škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,

b)škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí,

c)účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nespĺnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/381/20190101>> alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie,

d)ušlého zisku.

24. Podľa ust. § 823 OZ náhradu platí poisťiteľ poškodenému; poškodený však právo na plnenie proti poisťiteľovi nemá, ak osobitné predpisy neustanovujú inak.

25. Žalobcovia sa v tomto konaní domáhali nahradenia nemajetkovej ujmy, ktorá im vznikla neoprávneným zásahom do ich súkromia, tým, že ich manželka a matka, D. E., zomrela následkom dopravnej nehody, ktorú preukázateľne zavinil žalovaný v 3. Z. M.. E. C.. Tento bol súdom právoplatne uznaný za vinného okrem iného aj pre prečin usmrtenia D. E..

26. Je nepochybné, že žalobcovia majú právo garantované Ústavou SR a to právo na súkromný a rodinný život. Rodinný život v sebe zahŕňa vzťahy medzi najbližšími rodinnými príslušníkmi, deťmi, rodičmi bez ohľadu na to, či spolu trvalo žijú alebo nie a preto narušenie týchto vzťahov predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromný a rodinný život.

27. V prejednávanom spore bolo potvrdené, že protiprávnym konaním žalovaného v 3. rade bol spôsobený vážny následok a tento sa dotkol žalobcov veľmi silným spôsobom, pretože došlo k smrti ich blízkeho príbuzného. Žalobca v 1. rade bol manželom zosnulej a žalobca v 2. rade jej synom. Žalobcovia pri dopravnej nehode tak prišli o člena ich rodiny a sú v súdnom konaní aktívne legitimovaní na podanie žaloby o náhradu nemajetkovej ujmy.

28. Následok protiprávneho konania žalovaného v 3. rade je nereparovateľný a predstavuje veľmi citový zásah do osobnostnej sféry žalobcov. V dôsledku tejto dopravnej nehody spôsobenej J. M.. C. došlo k výraznému a nenapraviteľnému zásahu do osobnostného práva žalobcov. Bola narušená celistvosť ich rodiny a bolo zasiahnuté do ich súkromného a rodinného života, pričom následky sú trvalé a neodstrániteľné.

29. V dôsledku tragickej smrti blízkej osoby žalobcov došlo k nesmierne závažnej ujme, spočívajúcej v strate milovaného človeka, čím sú žalobcovia do budúcnosti ochudobnení o rodinný život. Ujma spočíva aj v citovej strate, keď žalobcovia smrťou manželky a matky stratili jej lásku a radosť s ňou prežívanú, stratili pomoc a podporu, ktorú im poskytovala. Žalobcovia utrpeli citovú ujmu spočívajúcu v nepríjemných pocitoch úzkosti, smútku, strachu, obáv o budúcnosť, šoku zo smrti blízkej osoby. Hoci žalobcovia nedoložili v konaní ako dôkaz lekársku správu o ich nepriaznivom, zhoršenom zdravotnom stave, možno konštatovať, že im vznikla citová ujma, bolo zasiahnuté do ich duševnej pohody. Psychická bolesť zo straty veľmi blízkeho človeka je často vnímaná ako neznesiteľná, fyzická, obmedzujúca ostatné aktivity pozostalého, veľakrát prerastajúca až do duševnej choroby (nález ÚS ČR sp.zn. I.ÚS 3456/15)

30. Žalovaný 3 svojim protiprávnym konaním, spočívajúcim v porušení povinností vodiča motorového vozidla, zasiahol do osobnostných práv žalobcov a to do ich práva na súkromný a rodinný život.

Vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že medzi žalobcami a nebohou existovali veľmi silné rodinné, citové vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života. Žalobca v 1. rade žil s nebohou manželkou v harmonickom skoro XX ročnom manželstve. V spoločnosti mu manželka poskytovala potrebnú pomoc a podporu s prihliadnutím na jeho zdravotné postihnutie. Manželia spoločne trávili čas v domácich podmienkach aj mimo domácnosti, boli si veľmi citovo blízki a viedli pekný rodinný život. Žalobca v 2. rade žil so svojimi rodičmi v spoločnej domácnosti, ich vzájomné vzťahy zhodnotil ako veľmi blízke. Nebohá mamka mu bola oporou, schopnou poradiť v rôznych životných situáciách. Po jej smrti bol žalobca nútený prevziať časť jej rolí v domácnosti, aj pri starostlivosti o jeho otca.

31. Nečakaným a šokujúcim úmrtím blízkej príbuznej žalobcov došlo k tak závažnému zásahu do práva na ochranu ich osobnosti, spočívajúceho v obmedzení ich súkromného a rodinného života, že žiadna z morálnych foriem zadostučinenia nie je postačujúca.

32. Z uvedeného vyplýva, že predpoklady pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch boli v danom prípade dané, naplnené. Je nepochybné, že ujmu, ktorá poškodeným vznikla, by každá iná osoba považovala za ujmu objektívne závažnú. Podľa ustanovenia článku 8 odseku 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných práv a slobôd, publikovaného pod č. 209/1992 Zb., „každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obdobia a korešpondencie.“

33. Z obsahu trestného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 12T/15/2017 vyplýva, že nehodu zaviniť žalovaný v X. Z. M.. E. C., pričom bolo zistené, že riadil motorové vozidlo, ktorého prevádzateľom bol žalovaný 1 - UNIMONT VMS s.r.o. Žalovaný 1 mal uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla u žalovaného 2 - Allianz Slovenská poisťovňa, a.s. Súd mal za potvrdené, že všetci v žalobe označení žalovaní sú pasívne legitimovaní v tomto súdnom spore. Žalobca v 1. rade v zmysle § 427 Občianskeho zákonníka ako právnická osoba vykonávajúca dopravu zodpovedá za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky. Žalobca v 3. rade porušil právnu povinnosť a za vzniknutú škodu zodpovedá podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Zodpovednosť žalovaného v 2. rade - Allianz Slovenská poisťovňa, a.s. vyplýva zo zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. K námietke tohto žalovaného je potrebné poukázať na ustálenú súdnu prax v obdobných veciach. Vo viacerých súdnych rozhodnutiach odvolacích súdov aj dovolacieho súdu bolo konštatované, že vnútroštátne právo umožňuje rodinným príslušníkom obeti dopravnej nehody požadovať náhradu utrpenej nemajetkovej ujmy. Náhrada tejto ujmy musí byť krytá povinným poistením motorových vozidiel. Pojem škoda je potrebné vykladať eurokonformne, extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy. Súčasťou náhrady škody spôsobenej na zdraví sú nielen ujmy majetkovej povahy, ale aj nemajetkové ujmy, ktoré sa odškodňujú v peniazoch. Na zasadnutí občianskoprávneho kolégia dovolacieho súdu, ktoré sa konalo 9.10.2018 bolo schválené na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky aj rozhodnutie z 31.7.2017, sp.zn. 6MCdo/1/2016, ktoré bolo publikované v zbierke č. 8/2018 pod č. R 61/2018 v znení právnej vety: „Škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná“. Pri výklade pojmu škodu pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. je potrebné vychádzať z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve, pretože tento zákon bol výsledkom transpozície smerníc Európskej únie, ktoré boli nahradené toho času platnou smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo 16.9.2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti. Táto smernica síce nedefinuje pojem škoda, ale z jej textu je zrejmé, že pod týmto pojmom rozumie osobnú ujmu a škodu na majetku, resp. používa slovné spojenie utrpenie ujmy alebo škody, či používa pojmy „akákoľvek ujma alebo škoda“ z čoho je zrejmé, že komunitárne právo chápe škodu ako majetkovú a aj nemajetkovú ujmu, resp. za ujmu považuje škodu majetkovú a aj nemajetkovú.

34. Podľa ust. § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, „náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodení, v danom prípade žalobcovia sú preto oprávnení uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi, t.j. voči žalovanému.

35. Náhrada nemajetkovej ujmy nie je náhradou za život, slúži len na zmiernenie následkov vzniknutej ujmy a je nepochybné, že žiadna suma priznaná v súdnom konaní nie je dostatočná vzhľadom na spôsobenú ujmu, ani na to, aby nahradila ľudský život. Výška náhrady je priznávaná súdmi na základe voľnej úvahy s prihliadnutím na zákonné kritériá a to na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu do osobnosti.

36. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že súd musí zohľadniť aj doterajšiu rozhodovaciu prax súdov pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy. Pri určovaní sumy nemajetkovej ujmy musia všeobecné súdy zároveň zohľadňovať svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť, a teda v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako a v ich judikatúre by tak mal existovať vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady (nález ÚS SR sp.zn. III. ÚS 288/2017 z 6. decembra 2017).

37. Závažnosť vzniknutej ujmy žalobcov mal súd za potvrdenú výsledkami vykonaného dokazovania. Smrťou ich blízkej osoby došlo k nenávratnej deštrukcii dovtedajších osobných a rodinných vzťahov. Vzhľadom na intenzitu tohto zásahu a jeho nenapraviteľné následky je morálne zadostučinenie nepostačujúce, preto žalobcom patrí náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch.

38. Dokazovaním bola preukázaná silná intenzita citových väzieb medzi žalobcami a nebohú. Ich rodinný život možno charakterizovať ako dlhodobu harmonickú, založenú na láske a vzájomnej úcte, podpore. V dôsledku smrti im blízkej osoby sa tieto väzby pretrhli a žalobcovia tým stratili možnosť rodinné vzťahy ďalej udržiavať, prehlbovať. Hoci súd nemal zdravotný - psychický stav žalobcov preukázaný nejakými lekáorskými správami, možno konštatovať, že smrť im blízkej - spolužívajúcej osoby u nich vyvolala vážny zásah do ich duševnej pohody - vyvolala pocity smútku, sklúčenosti, strachu, obáv z budúcnosti. Súd prihliadal pri rozhodovaní na intenzitu citového vzťahu primárnej (zomrelá osoba) a sekundárnej obete (žalobcovia).

39. Okolnosťou na strane primárne a sekundárne poškodených osôb, ktorú musí súd zohľadniť pri rozhodovaní, je aj vek a zdravotný stav primárne, sekundárne poškodeného. Uvedené kritérium vychádza z predpokladu, že strata rodinného príslušníka vo vyššom veku alebo s vážnou diagnózou bude pre blízke osoby menej bolestivá ako pri náhlej neočakávanej smrti mladého zdravého človeka. Z pripojeného trestného spisu vyplýva, že nebohá D. E. podľahla zraneniam spôsobeným dopravou nehodou aj v dôsledku ťažkých chorobných zmien organizmu (cirhóza pečene) .

40. Pri stanovení výšky náhrady nemajetkovej ujmy je ďalším kritériom existencia závislosti primárnej a sekundárnej obete a to tak majetkovej závislosti ako aj závislosti, ktorá nemá majetkový charakter. Žalobcovia žili s nebohú D. E. v spoločnej domácnosti a spoločne sa finančne podieľali na všetkých výdavkoch spojených s chodom domácnosti ako aj s ich ďalšími nákladmi. Smrť spolužívajúcej osoby tak zasiahla aj do ich majetkovej sféry, kedy na všetky výdavky zostali žalobcovia sami. U žalobcu v 1. rade súd pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy zohľadnil aj nemajetkovú oblasť. Žalobca 1 vzhľadom na zdravotný stav (amputácia nohy) bol odkázaný na pomoc, podporu a starostlivosť manželky, ktorej smrť vyvolala obavy o jeho ďalší osud a zmenila spôsob fungovania ich rodiny.

41. Súd pri úvahe o výške ujmy žalobcov prihliadol na skutočnosť, že nebohá nijako nezapríčinila vznik ujmy, neporušila žiadnu právnu povinnosť na úseku cestnej dopravy, naopak nehodu zavinil žalovaný v 3. rade, ktorý sa poškodeným doposiaľ za vzniknuté ujmy neospravedlnil.

42. Po zohľadnení všetkých vyššie uvedených skutočností je podľa názoru súdu vo vzťahu k žalobcovi v 1. rade primeraná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 20.000,- eur a vo vzťahu k žalobcovi v 1. rade vo výške 10.000,- eur. V prevyšujúcej časti súd žalobu žalobcov zamietol. Súd vychádzal z rozhodovacej praxe iných súdov v SR a podporne tiež z rozhodnutia NS ČR sp.zn. 25 Cdo/894/2018, v ktorom pri usmrtení najbližších osôb bola výška nemajetkovej ujmy stanovená ako 20 násobok priemernej hrubej mesačnej mzdy v národnom hospodárstve za rok predchádzajúci smrti (pre daný prípad podľa Štatistického úradu činila priemerná hrubá mesačná mzda v národnom hospodárstve za rok 2015 sumu 883,- eur)

43. Výška priznanej nemajetkovej ujmy v peniazoch vo vzťahu k žalobcom nie je žiadnou hmotnou satisfakciou, ale určitým gestom slušnosti a spravodlivosti a v žiadnom prípade nemôže odčiniť

dopad tragickej udalosti, ktorá nastala následkom konania žalovaného. Výška súdom priznanej sumy podľa názoru súdu nemôže viesť k neprimeranému obohateniu a nie je ani náhradou príjmu, musí byť primeraná závažnosti vzniknutej ujmy a okolnostiam, za ktorých k porušeniu práva došlo. Je nepochybné, že táto udalosť bude mať v živote žalobcov trvalé následky, ktoré nie je možné ničím úplne odstrániť.

44. Súd zamietol žalobu aj pokiaľ išlo o požadované úroky z omeškania. Povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká totiž až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia; až uplynutím tatko určenej doby sa dlžník dostáva do omeškania (R 45/2000). Žalovaní sa s plnením peňažného záväzku zatiaľ nedostali do omeškania, preto nebolo možné priznať žalobcom nimi požadovaný úrok z omeškania.

45. K námietke premlčania vznesenej v súdnom konaní žalovaným v 2. rade súd poukazuje na skutočnosť, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy je osobným právom majetkovej povahy, ktorý sa premlčuje vo všeobecnej 3 ročnej premlčacej lehote podľa § 101 Občianskeho zákonníka. Právo mohli žalobcovia uplatniť prvýkrát deň po smrti nebohej D. E., zomrelej XX.X.XXXX a premlčané by bolo 29.8.2019. Žaloba bola na súde podaná dňa 10.8.2019, preto vznesená námietka premlčania nie je dôvodná.

46. Pred začatím pojednávania žalobcovia akceptovali námietku žalovaného ohľadom vysporiadania nákladov advokáta žalobcov v trestnom konaní a zobrali žalobný návrh za žalobcu v 1. rade v rozsahu 250,- eur a za žalobcu v 2. rade v rozsahu 250,- eur späť.

47. V zmysle § 144 zákona č. 160/2015 Z.z Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) žalobca môže vziať žalobu späť.

48. V zmysle § 145 ods. 1 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

49. Podľa § 146 ods. 1 CSP súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

50. Keďže žalobcovia vzali žalobu čiastočne späť pred začatím pojednávania, súd v tejto časti konanie, s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia, zastavil.

51. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

52. V zmysle § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

53. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

54. Súd žalobe žalobcov o priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vyhovel, preto možno konštatovať, že žalobcovia boli v súdnom konaní úspešní v plnom rozsahu. Nepriznanie výšky nemajetkovej ujmy v celom rozsahu tak ako to žalobcovia uplatňovali žalobou, súd nepovažoval za čiastočný neúspech strany sporu, nakoľko výška priznanej nemajetkovej ujmy závisela od úvahy a posúdenia súdu. Pokiaľ ide o čiastočné zastavenie konania v časti o zaplatenie sumy 250,- eur každému zo žalobcov, v tejto časti zastavenie konania zavinili žalovaní, keďže táto finančná suma bola zaplatená žalobcom po začatí súdneho konania.

55. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde vo Vranov a nad Topľou písomne v dvoch vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 SCP). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.